

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 322

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 65

26 august 2022

Cuprins

IV Informări

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2022/C 322/01 Rata de schimb a monedei euro — 25 august 2022 1

Consiliu

2022/C 322/02 Concluziile Consiliului privind acțiunile de protecție civilă în contextul schimbărilor climatice 2

V Anunțuri

ALTE ACTE

Comisia Europeană

2022/C 322/03 Publicarea documentului unic modificat ca urmare a aprobării unei modificări minore în conformitate cu articolul 53 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 6

RO

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Rata de schimb a monedei euro ⁽¹⁾

25 august 2022

(2022/C 322/01)

1 euro =

Moneda	Rata de schimb	Moneda	Rata de schimb		
USD	dolar american	0,9970	CAD	dolar canadian	1,2881
JPY	yen japonez	136,07	HKD	dolar Hong Kong	7,8234
DKK	coroana daneză	7,4374	NZD	dolar neozeelandez	1,6006
GBP	lira sterlină	0,84293	SGD	dolar Singapore	1,3857
SEK	coroana suedeză	10,5525	KRW	won sud-coreean	1 331,98
CHF	franc elvețian	0,9616	ZAR	rand sud-african	16,7903
ISK	coroana islandeză	140,30	CNY	yuan renminbi chinezesc	6,8317
NOK	coroana norvegiană	9,6400	HRK	kuna croată	7,5140
BGN	leva bulgărească	1,9558	IDR	rupia indoneziană	14 753,15
CZK	coroana cehă	24,648	MYR	ringgit Malaiezia	4,4586
HUF	forint maghiar	408,93	PHP	peso Filipine	55,842
PLN	zlot polonez	4,7578	RUB	rubla rusească	
RON	leu românesc nou	4,8758	THB	baht thailandez	35,732
TRY	lira turcească	18,1120	BRL	real brazilian	5,0879
AUD	dolar australian	1,4306	MXN	peso mexican	19,8132
			INR	rupie indiană	79,6555

⁽¹⁾ Sursă: rata de schimb de referință publicată de către Banca Centrală Europeană.

CONSILIU

Concluziile Consiliului privind acțiunile de protecție civilă în contextul schimbărilor climatice

(2022/C 322/02)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere următoarele:

I. INTRODUCERE

1. REAMINTIND că obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite în Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite, în Acordul de la Paris privind schimbările climatice și în Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre în perioada 2015-2030 vizează reducerea riscurilor de dezastre climatice;
2. AVÂND ÎN VEDERE articolul 196 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care încurajează cooperarea dintre statele membre pentru a face față dezastrelor, și articolul 222 din TFUE, în temeiul căruia Uniunea și statele sale membre acționează în spiritul solidarității în cazul în care un stat membru este victima unui dezastru;
3. ȚINÂND SEAMA DE prioritatea pe care Uniunea a acordat-o în mod expres tranziției verzi și protecției biodiversității în cadrul Pactului verde, de obiectivul neutralității climatice menționat în Regulamentul (UE) 2021/1119, precum și de proiectul, sprijinit de pachetul de redresare, al unei Europe mai verzi și mai reziliente, mai bine pregătită pentru a face față provocărilor actuale și viitoare, inclusiv în acțiunea sa externă;
4. SUBLINIIND că mecanismul de protecție civilă al Uniunii (UCPM), instituit în 2001 și consolidat în special în 2013, 2019 și 2021, joacă un rol din ce în ce mai important în răspunsul Europei la dezastrele naturale și provocate de om, că modificarea recentă a UCPM stabilește obiective în materie de reziliență la dezastre bazate pe scenariile actuale și orientate spre viitor și că UCPM contribuie la îndeplinirea obiectivelor generale de finanțare ale Uniunii pentru climă și biodiversitate;
5. REAMINTIND Concluziile Consiliului din 4 iunie 2009 privind creșterea gradului de conștientizare în domeniul protecției civile, din 30 noiembrie 2009 privind un cadru comunitar de prevenire a dezastrelor în UE și din 3 octombrie 2011 privind rolul activităților de voluntariat în politica socială, care subliniază faptul că activitățile de voluntariat aduc beneficii voluntarilor, comunităților și societății în ansamblu; crearea Corpului european de solidaritate în 2018; importanța societății civile și a cetățenilor pentru sporirea siguranței și a rezilienței, precum și angajamentele Uniunii pentru Anul european al tineretului 2022;
6. REAMINTIND Concluziile Consiliului din 3 iunie 2021 privind construirea unei Europe reziliente la schimbările climatice – noua Strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice și din 23 noiembrie 2021 privind consolidarea pregătirii, a capacității de răspuns și a rezilienței la viitoare situații de criză;
7. LUÂND ACT DE FAPTUL că efectele schimbărilor climatice sunt evidente și că evenimentele extreme legate de schimbările climatice devin din ce în ce mai frecvente, intense și persistente, sporind astfel riscul de pierderi umane, materiale și naturale și subliniind necesitatea ca statele membre să ia măsuri în acest domeniu;
8. RECUNOSCÂND evaluările științifice privind schimbările climatice, implicațiile acestora și potențialele riscuri viitoare, precum și opțiunile de adaptare și atenuare furnizate de Grupul interguvernamental privind schimbările climatice al Organizației Națiunilor Unite;

9. RECUNOSCÂND vulnerabilitatea populațiilor și teritoriilor europene în diversitatea lor, în special în ceea ce privește bazinul mediteranean, zonele montane și forestiere, zonele inundabile, mările, coastele și teritoriile insulare, teritoriile arctice, regiunile ultraperiferice și zonele urbane;

10. LUÂND ACT DE rolul semnificativ al strategiilor macroregionale ale Uniunii ca unul dintre instrumentele de politică externă pentru a combate efectele schimbărilor climatice și a consolida reziliența;

II. CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

1. REAFIRMĂ principiul solidarității în abordarea provocărilor generate de schimbările climatice în Uniune și în întreaga lume;

2. REAMINTEȘTE responsabilitatea principală a statelor membre pentru protecția populației lor, a mediului și a bunurilor, inclusiv a patrimoniului cultural;

3. SUBLINIAZĂ rolul participării publice și voluntare, care contribuie, astfel cum s-a subliniat deja în concluziile din 3 octombrie 2011 menționate anterior, la dezvoltarea cetățeniei active, a democrației și a coeziunii sociale și, în acest sens, la punerea în aplicare a valorilor și principiilor fundamentale ale Uniunii, precum și a rezilienței în domeniul protecției civile;

4. CONSIDERĂ că, drept urmare a schimbărilor climatice, statele membre și instituțiile Uniunii trebuie să fie pregătite să abordeze dezastrelor transfrontaliere la scară largă, multisectoriale, cu efecte în cascadă, care pot apărea simultan și mai frecvent, în interiorul și în afara Uniunii, și ale căror consecințe ar putea afecta profund viața și activitățile umane, precum și biodiversitatea;

5. IA ACT DE necesitatea ca Uniunea să dezvolte o abordare sistemică mai coerentă și mai proactivă pentru a spori reziliența la consecințele schimbărilor climatice în toate etapele ciclului de gestionare a dezastrelor, care include prevenirea, pregătirea, răspunsul și redresarea;

6. SUBLINIAZĂ importanța partajării și a punerii în comun a cunoștințelor, a know-how-ului și a inovării, precum și a lecțiilor învățate din partea statelor membre și a Comisiei;

7. RECUNOAȘTE că măsurile luate de statele membre și de instituțiile europene în contextul adaptării la efectele schimbărilor climatice, în ceea ce privește Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice, ar trebui să vizeze completarea eforturilor Uniunii în domeniul gestionării riscurilor de dezastre;

8. SUBLINIAZĂ că este important să existe suficiente capacități în statele membre care să poată fi desfășurate la nivel internațional, o Rezervă europeană de protecție civilă (ECPP) și o rezervă europeană strategică de capacități (rescEU) pregătite să răspundă rapid și eficient la dezastrelor legate de schimbările climatice atunci când amplasarea unei situații de urgență depășește posibilitățile unei țări de a răspunde pe cont propriu;

9. IA ACT DE FAPTUL că UCPM joacă un rol semnificativ în gestionarea dezastrelor, consolidează parteneriatele Uniunii și contribuie la o cultură europeană a protecției civile;

10. INVITĂ statele membre:

- a) **Să ia în considerare** riscurile legate de schimbările climatice în ciclul de gestionare a dezastrelor, de exemplu prin valorificarea instrumentelor create împreună de Comisie și de Agenția Europeană de Mediu, cum ar fi platforma Climate-ADAPT;

- b) **Să încurajeze** activitățile și cercetarea cu privire la modalități prin care efectele schimbărilor climatice pot fi analizate și integrate în sistemele lor de gestionare a riscurilor de dezastre; să integreze cercetarea și activitățile respective în evaluarea riscurilor la nivel național realizată de către statele membre, în dezvoltarea evaluării capacității de management al riscurilor și în îmbunătățirea planificării managementului riscurilor de dezastre astfel cum se prevede la articolul 6 din Decizia nr. 1313/2013/UE privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii;
- c) **Să sprijine și să pună în comun** cercetarea și inovarea în vederea îmbunătățirii capacităților naționale de protecție civilă în contextul schimbărilor climatice, în special prin intermediul Rețelei europene de cunoștințe în materie de protecție civilă (denumită în continuare „rețeaua de cunoștințe”) și, în acest context, prin intermediul centrelor de excelență, al universităților, al cercetătorilor și al comunităților tematice sau al centrelor de expertiză;
- d) **Să încurajeze** investițiile în cercetare și inovare în domeniul protecției civile în contextul schimbărilor climatice și să mobilizeze fonduri europene relevante;
- e) **Să elaboreze** acțiuni adecvate de prevenire și pregătire, inclusiv prin asigurarea disponibilității unor capacități suficiente, care să vizeze riscurile generate de schimbările climatice, cum ar fi incendiile forestiere și inundațiile, ambele constituind un risc din ce în ce mai mare pentru cetățenii Uniunii;
- f) **Să continue**, în acest sens, dezvoltarea capacităților ECPP și rescEU bazată, printre altele, pe scenariile actuale și orientate spre viitor prevăzute la articolul 10 din Decizia nr. 1313/2013/UE, ținând seama de riscurile identificate și emergente și de capacitățile și lacunele generale la nivelul Uniunii, în special în domeniul combaterii aeriene a incendiilor forestiere, al incidentelor chimice, biologice, radiologice și nucleare, al răspunsului medical de urgență, precum și al transporturilor, logisticii și adăposturilor;
- g) **Să facă** operațiunile de protecție civilă mai ecologice și mai durabile în toate etapele ciclului de gestionare a dezastrelor și să promoveze cercetarea, inovarea și schimbul de cunoștințe;
- h) **Să țină** seama de efectele schimbărilor climatice și de impactul asupra mediului în cadrul asistenței furnizate prin intermediul UCPM, în special prin punerea în comun a resurselor, după caz;
- i) **Să sprijine** pregătirea și reziliența populației expuse riscurilor legate de schimbările climatice prin informare, educație, formare și exerciții specifice care pot implica nivelul național și subnațional și chiar o dimensiune transfrontalieră, acordând o atenție deosebită persoanelor cu vulnerabilități specifice;
- j) **Să consolideze** organizațiile de voluntari ca parte integrantă a protecției civile;
- k) **Să aibă în vedere integrarea**, în acest sens, a inițiativelor spontane în operațiunile de răspuns, după caz, și în coordonare cu autoritățile locale;
- l) **Să sublinieze** importanța contribuției cetățenilor la propria lor siguranță și reziliență și să încurajeze orice inițiativă care vizează valorificarea, recunoașterea și promovarea, după caz prin intermediul unui cadru juridic, ale implicării active a acestora în acțiuni de voluntariat și măsuri voluntare de răspuns în caz de dezastre;
- m) **Să țină seama de** rolul special al tineretului în această privință;
- n) **Să promoveze** cetățeanul care participă activ, în calitate de actor al propriei siguranțe și reziliențe sau în calitate de membru al structurilor civile naționale sau locale care contribuie la protecția civilă, prin următoarele trei dimensiuni:
- i) alertare: clarificarea rolului și a responsabilităților diferitelor instituții în ceea ce privește emiterea de alerte specifice către persoanele afectate, utilizând de asemenea tehnologii moderne ale informației și comunicațiilor;
- ii) furnizarea de informații: sensibilizarea publicului cu privire la riscurile implicate, în special în zonele cele mai expuse la efectele schimbărilor climatice, prin difuzarea de informații publice și organizarea de activități de formare, inclusiv pe bază de voluntariat;

- iii) mobilizare: încurajarea rețelelor de cetățeni, a asociațiilor și a voluntarilor implicați în inițiative de prevenire a riscurilor, în răspunsul în caz de dezastru și în formarea pentru acordarea primului ajutor;
- o) **Să țină seama de** importanța situațiilor de urgență pe termen lung și de riscurile tot mai mari pe care acestea le pot prezenta pentru sistemele de protecție civilă, atât la nivel național, cât și la nivel european;
- p) **Să ia în considerare** impactul schimbărilor climatice în acțiunile internaționale de protecție civilă, prin consolidarea cooperării și sprijinirea gestionării dezastrelor și a crizelor;

11. INVITĂ Comisia:

- a) **Să continue** actualizarea periodică a „analizei generale transsectoriale a riscurilor de dezastru naturale și provocate de om cu care se poate confrunta Uniunea”, ținând seama de efectele schimbărilor climatice, pe baza rapoartelor naționale de evaluare a riscurilor ale statelor membre;
- b) **Să se asigure** că efectele schimbărilor climatice sunt luate în considerare în mod sistematic pe parcursul întregului ciclu de gestionare a dezastrelor;
- c) **Să se asigure** că UCPM ține seama de natura diversă a dezastrelor într-un mod care să fie atât reactiv, cât și adaptabil și, atunci când este posibil, proactiv;
- d) **Să consolideze** disponibilitatea experților în domeniul mediului și al schimbărilor climatice pentru a fi desfășurați în cadrul UCPM;
- e) **Să promoveze** complementaritatea UCPM cu alte mecanisme ale Uniunii de gestionare a crizelor;
- f) **Să sprijine** cercetarea și inovarea în domeniul protecției civile, în special prin crearea unui inventar al cunoștințelor disponibile și să consolideze rețeaua de cunoștințe, Centrul de cunoștințe privind gestionarea riscului de dezastru și centrele de excelență care ar putea fi create în acest cadru, precum și centrele gestionate de organizații internaționale;
- g) **Să consolideze** și să adapteze instrumentele, mijloacele și platformele Uniunii de sprijin pentru gestionarea dezastrelor și a crizelor și pentru luarea deciziilor în cadrul Sistemului comun de comunicare și informare în caz de urgență, al Observatorului european al secetei, al Sistemului european de avertizare în caz de inundații, al Sistemului european de informare privind incendiile forestiere, precum și al programelor Galileo și Copernicus și al Programului de comunicare guvernamentală prin satelit al UE;
- h) **Să îmbunătățească** capacitățile de anticipare și răspuns ale Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență, în special prin analizarea modalităților de a utiliza mai bine inovațiile tehnologice, inclusiv inteligența artificială și sursele de date disponibile pentru a detecta și a anticipa riscurile climatice extreme;
- i) **Să încurajeze** operațiuni europene de protecție civilă mai ecologice și mai durabile prin sprijinirea cercetării și inovării, prin stabilirea unei imagini de ansamblu a situației actuale și prin elaborarea de ghiduri de bune practici în acest domeniu;
- j) **Să promoveze în continuare** implicarea societății civile în prevenirea schimbărilor climatice și în răspunsul operațional la acestea, prin sprijinirea contribuțiilor cetățenilor la propria siguranță și reziliență și prin promovarea oricăror inițiative de răspuns în caz de dezastru bazate pe voluntariat, în coordonare cu autoritățile naționale sau subnaționale, inclusiv prin premii europene;
- k) **Să dezvolte** programe și exerciții de formare pentru gestionarea dezastrelor legate de mediu și climă, inclusiv în cadrul programului de formare al UE, și să încurajeze disponibilitatea experților în vederea desfășurării în cadrul UCPM;
- l) **Să analizeze** chestiunea schimbărilor climatice în cadrul acțiunilor internaționale de protecție civilă, inclusiv prin încurajarea schimbului de experiență și de bune practici cu partenerii, de exemplu în Balcanii de Vest și în contextul politicii europene de vecinătate;

12. INVITĂ Comisia să raporteze Consiliului cu privire la progresele înregistrate în cadrul rapoartelor sale UCPM triennale și invită statele membre să asiste Comisia în această sarcină.

V

(Anunțuri)

ALTE ACTE

COMISIA EUROPEANĂ

Publicarea documentului unic modificat ca urmare a aprobării unei modificări minore în conformitate cu articolul 53 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012

(2022/C 322/03)

Comisia Europeană a aprobat această modificare minoră în temeiul articolului 6 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul delegat (UE) nr. 664/2014 al Comisiei ⁽¹⁾.

Cererea de aprobare a acestei modificări minore poate fi consultată în baza de date eAmbrosia a Comisiei.

DOCUMENT UNIC

„KORČULANSKO MASLINOVO ULJE”**Nr. UE: PDO-HR-01351-AM01 – 5.5.2022****DOP (X) IGP ( )****1. Denumirea (denumirile)**

„Korčulansko maslinovo ulje”

2. Statul membru sau țara terță

Croația

3. Descrierea produsului agricol sau alimentar**3.1. Tipul de produs****Clasa 1.5. Uleiuri și grăsimi (unt, margarină, ulei etc.)****3.2. Descrierea produsului căruia i se aplică denumirea de la punctul 1**

„Korčulansko maslinovo ulje” este un ulei de măslină extravirgin obținut direct din fructele măslinului exclusiv prin mijloace mecanice.

La momentul comercializării, „Korčulansko maslinovo ulje” trebuie să prezinte următoarele proprietăți fizico-chimice și organoleptice:

- conținut de acizi grași liberi: $\leq 0,6$ %;
- indice de peroxid: ≤ 12 meq/kg;
- K232 $\leq 2,50$;
- K270 $\leq 0,22$;
- culoare între galben auriu și verde;

(1) JOL 179, 19.6.2014, p. 17.

- aromă pronunțată de fructe verzi și frunze de măsline (mediana atributului fructat: $\geq 2,5$);
- gust amar și picant mediu spre intens, pronunțat și omogen, cu retrogust de durată (mediana atributului amar și mediana atributului picant: ≥ 3).

3.3. *Hrană pentru animale (doar în cazul produselor de origine animală) și materii prime (doar în cazul produselor prelucrate)*

Materiile prime de bază pentru producția de „Korčulansko maslinovo ulje” sunt măslinile din cultivările autohtone „Lastovka” și „Drobnica”, acestea trebuind să constituie, fie individual, fie combinate între ele, cel puțin 80 % din produs. Măslinile din alte cultivare prezente în aria geografică delimitată la punctul 4 constituie cel mult 20 % din cantitatea de măslinile utilizată pentru producția de „Korčulansko maslinovo ulje” și nu influențează în mod semnificativ calitatea produsului final.

3.4. *Etape specifice ale producției care trebuie să se desfășoare în aria geografică delimitată*

Toate etapele producției uleiului „Korčulansko maslinovo ulje” (cultivarea, recoltarea și prelucrarea măslinelor) trebuie să se desfășoare în aria geografică delimitată la punctul 4.

3.5. *Norme specifice privind felierea, răzuirea, ambalarea etc. a produsului la care se referă denumirea înregistrată*

De asemenea, depozitarea și îmbutelierea uleiului trebuie să se desfășoare în aria geografică menționată la punctul 4, pentru a se păstra proprietățile organoleptice specifice și calitatea produsului, care ar fi afectate de decantare. Fiecare decantare ulterioară a uleiului în afara ariei geografice delimitate sau transportul maritim pe distanțe lungi, având în vedere posibilele restricții legate de conexiunile de transport dintre insula Korčula și partea continentală a țării, ar putea avea, în cele din urmă, un efect negativ asupra calității uleiului. Din aceste motive, produsul nu poate fi îmbuteliat în afara ariei geografice delimitate. „Korčulansko maslinovo ulje” se comercializează în recipiente de sticlă (de culoare închisă) cu un volum care nu depășește 1 litru. Se pot utiliza, de asemenea, recipiente din staniu destinate acestui tip de produs și cu un volum de până la 5 litri, dacă au un sistem de închidere care, după deschidere, nu poate fi readus la starea inițială.

3.6. *Norme specifice privind etichetarea produsului la care se referă denumirea înregistrată*

Anul recoltării trebuie indicat pe eticheta produsului. Logoul trebuie să figureze pe fiecare recipient comercializat. Designul logoului este prezentat în cele ce urmează.

Toți utilizatorii denumirii de origine care comercializează produsul în conformitate cu caietul de sarcini au dreptul de a utiliza logoul în aceleași condiții.

4. **Delimitarea concisă a ariei geografice**

Aria de producție a uleiului „Korčulansko maslinovo ulje” cuprinde întregul teritoriu al insulei Korčula, mai exact localitățile cadastrale Vela Luka, Blato, Smokvica, Čara, Račišće, Pupnat, Žrnovo, Korčula și Lumbarda.

În partea de vest, canalul Korčula, cu o lățime de 15 km, separă insula Korčula de insula Hvar. În partea de nord, canalul Pelješac, cu o lățime de 2,5 km, separă insula Korčula de peninsula Pelješac. În partea de sud, insula Korčula este separată de insula Lastovo de canalul Lastovo, cu o lățime de 13 km.

5. Legătura cu aria geografică

Specificitatea ariei geografice

Pe insula Korčula predomină un relief muntos și accidentat, constituit mai ales din stânci, cu foarte puține terenuri arabile, acestea fiind eliberate de bolovani și transformate în terase. Cu pietrele luate de pe terenurile respective au fost apoi construite ziduri fără mortar pentru închiderea teraselor, astfel încât solul fertil să rămână pe terase și să nu fie dus de ploaie. În solul fertil al acestor terase închise de ziduri de piatră fără mortar sunt plantate livezi de măslini în majoritate din cultivarele autohtone „Lastovka” și „Drobnica”.

Principalele tipuri de terenuri arabile pot fi împărțite în două grupuri: regosoluri terasate și regosoluri de câmp. Cel mai adesea, regosolurile sunt alcătuite din cambisoluri calcice și terra rossa.

Insula Korčula are o climă mediteraneeană, cu ierni blânde și veri uscate și toride. Temperaturile medii ridicate sunt rezultatul expunerii puternice la soare. Temperaturile medii anuale pe insula Korčula variază între 15,6 °C și 16,8 °C. Cea mai caldă lună este iulie, cu o temperatură medie de 25,9 °C, iar cea mai rece lună este februarie, cu o temperatură medie de 9,1 °C.

Din punctul de vedere al expunerii la soare, insula Korčula este foarte propice cultivării măslinilor. În luna iulie se înregistrează cele mai multe ore însorite (373,7, aproximativ 12 ore de soare pe zi), iar în luna decembrie se înregistrează cele mai puține ore însorite (125,3, aproximativ 4 ore pe zi).

În ceea ce privește precipitațiile anuale, clima insulei Korčula este umedă. Cele mai bogate precipitații se înregistrează în perioada mai rece a anului, din octombrie până în martie, când media lunară a precipitațiilor variază între 80 mm și 150 mm. Lunile cu cele mai puține precipitații sunt iunie, iulie și august, cu medii între 30 mm și 45 mm.

Factorii umani

Populația insulei Korčula a avut un rol principal în modelarea peisajului insulei. Cultivatorii de măslini au lucrat terenurile accidentate de munte, transformându-le în teren arabil terasat și adaptându-le pentru cultivarea măslinilor în livezi împrejmuite de ziduri de piatră fără mortar. Accesul dificil la terasele de pe dealuri face imposibilă utilizarea mașinilor de mari dimensiuni. Recoltarea se face cu mâna și cu unelte manuale, mecanice.

Proprietarii insulei Korčula s-au schimbat periodic încă din vremuri preistorice, deci viața și dezvoltarea culturilor comerciale pe insulă au fost influențate de o multitudine de evenimente istorice. Numeroase mărturii istorice dovedesc cultivarea măslinilor și producția de ulei de măsline pe insula Korčula încă de pe vremea colonizării de către grecii antici și sub stăpânirile romanilor și venețienilor. Surse scrise datând din vremea dominației venețiene asupra insulei Korčula menționează că „guvernul venețian cumpăra ulei la preț foarte mic, ceea ce a forțat locuitorii insulei să înceapă o contrabandă cu ulei. Deși au fost introduse penalități severe, cifrele arată că uleiul din Korčula a reușit să ajungă chiar până la Trieste.” (S. Dokoza, *Iz gospodarske i društvene povijesti Blata do XVIII. st.*, Zbornik radova Blato, 2003).

Specificitatea produsului

Specificitatea produsului „Korčulansko maslinovo ulje” se datorează îmbinării între cultivarele de măslini autohtone „Lastovka” și „Drobnica”, cărora le aparțin 80 % dintre măslinii de pe insula Korčula.

În lucrarea sa științifică *Elajografija otoka Korčule* (1995), Pavle Bakarić afirmă că „Lastovka” și „Drobnica”, cultivarele de măslini autohtone, diferă de alte soiuri de pe insula Korčula („Velika Lastovka”, „Vrtušćica”, „Oblica”) din punctul de vedere al caracteristicilor lor morfologice, biologice și comerciale. De asemenea, Pavle Bakarić precizează că măslinile proaspete obținute din aceste două cultivare conțin o proporție mai mare de ulei (între 16,40 % și 24 %) decât măslinile proaspete din alte cultivare.

Specificitatea uleiului „Korčulansko maslinovo ulje” se datorează aromei sale (care amintește de fructe verzi și frunze de măslini) și gustului (amar și picant, mediu spre intens, omogen), determinate de proporția ridicată a fenolilor totali, care stau la baza proprietăților senzoriale (mai exact, a gustului amar și a gustului picant). Acest lucru a fost dovedit printr-o cercetare (*Ispitivanje fenolnih spojeva i senzorski profil dalmatinskih djevičanskih maslinovih ulja*, M. Žanetić, D. Škevin, E. Vitanović, M. Jukić Špika și S. Perica, *Pomologia croatica* vol. 17, 2011) prin care s-a constatat că uleiul de măsline din cultivarele „Lastovka” și „Drobnica” conținea o proporție mai mare de fenoli totali (peste 350 mg/kg)

decât cel obținut din celelalte cultivare analizate („Oblica” și „Levantinka”), ce prezentau un conținut total de fenoli de 161,15 mg/kg. S-a constatat, de asemenea, că, dintre cultivarele analizate, „Lastovka” prezintă cea mai mare proporție de hidroxitirosoli (214,32 mg/kg), iar „Drobnica” prezintă cea mai mare proporție de tirosoli (84,37 mg/kg). Compușii fenolici din uleiul obținut din cultivarele „Lastovka” și „Drobnica” îi conferă acestui produs o mare stabilitate oxidativă și o perioadă de valabilitate îndelungată. Proporția mare de compuși fenolici influențează gustul amar și pe cel picant al uleiului „Korčulansko maslinovo ulje” (mediana atributului amar și mediana atributului picant ≥ 3), echilibrul dintre aceste două atribute fiind optim în cazul cultivarelor „Lastovka” și „Drobnica”, din care se produce uleiul de măsline în cauză.

În prezent, aproximativ 1 000 de exploatații agricole și 10 prese de ulei sunt implicate în cultivarea măslinilor și în producția de ulei de măsline pe insula Korčula. Cultivarea măslinilor este o activitate economică importantă pe insulă, iar denumirea „Korčulansko maslinovo ulje” este utilizată și în prezent în limbajul comun și la piață (document de livrare și transport, Presa d.o.o., Zlokić d.o.o., 2014).

Legătura cauzală

Condițiile pedoclimatice specifice oferite de insula Korčula și activitatea umană au un rol în crearea caracterului specific al produsului „Korčulansko maslinovo ulje”.

Localnicii au transformat terenurile muntoase și accidentate în terase cu sol împrejmuite de ziduri de piatră fără mortar pentru a fi cultivate. Terasele au fost plantate cu livezi de măslini formate mai ales din măslini aparținând cultivarelor „Lastovka” și „Drobnica”. Terasele cu măslini, împrejmuite de ziduri, sunt caracteristici autentice ale peisajului insulei.

Producătorii au selectat cultivarele „Lastovka” și „Drobnica”, considerându-le cele mai potrivite pentru condițiile pedoclimatice specifice ale insulei. Dintre măslinii cultivați pe insula Korčula, 80 % aparțin acestor două cultivare.

Grație localizării sale geografice, Korčula este caracterizată de temperaturi zilnice foarte ridicate, cu un număr foarte mare de ore însorite. Aceste condiții favorizează cultivarea și creșterea măslinilor, în special a celor din cultivarele „Lastovka” și „Drobnica”, care sunt extrem de rezistente la secetă și au o perioadă de recoltare deosebit de lungă (din octombrie până la începutul lunii februarie).

Culegerea manuală a măslinelor le permite producătorilor locali să stabilească momentul ideal pentru recoltare. Un efect direct al acestei situații este obținerea unor măslini cu un conținut bogat de fenoli, care dau uleiului „Korčulansko maslinovo ulje” un gust amar și picant mediu spre intens.

De asemenea, condițiile climatice specifice insulei Korčula, cu numeroase ore însorite și precipitațiile reduse din lunile de vară, determină în mod direct creșterea conținutului de fenoli al uleiurilor din cultivarele „Lastovka” și „Drobnica”, care îl depășește, potrivit analizelor, pe cel al altor varietăți testate, conferind uleiului „Korčulansko maslinovo ulje” caracterul său specific.

Trimitere la publicarea caietului de sarcini

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/proizvodi_u_postupku_zastite-zoi-zozp-zts/lzmijenjena_pecifikacija_Korculansko_maslinovo_ulje_012022.pdf

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO